

Budapest, 2019.11.12-14.

A MAGYAR VASÚTI MŰSZAKI SZABÁLYOZÁSI RENDSZER KORSZERŰSÍTÉSE

Dr. Horvát Ferenc

1. A 4. Vasúti Csomag (2016)

2. Az IKOP projekt ismertetése

A projekt rövid története 2019 októberig

A „nemzeti szabályok” fogalomkörrel kapcsolatos kérdések

A vasúti műszaki szabályozás jövőbeni rendszerére vonatkozó szabályozási modellek

A nemzeti szabályok minősítése

A bejelentés szükségessége

Kockázatok

A 4. Vasúti Csomag hat jogszabály együttese az egységes európai vasúti térség teljes kialakítása, az európai versenyképesség és növekedés előmozdítása érdekében.

Fő célok:

- EU-szerte egységes műszaki előírások és engedélyek,
- az igényeknek megfelelően működő struktúra,
- belföldi személyszállítási piacok megnyitása,
- szakképzett munkaerő biztosítása.

4. VASÚTI CSOMAG (2016)

Politikai pillér

EU 2016/2337
Rendelet /

EU 2016/2338
Rendelet /

EU 2016/2370
Irányelv /

Műszaki pillér

EU 2016/796
Rendelet /

EU 2016/797
Irányelv /

EU 2016/798
Irányelv /

Politikai pillér:

- EU 2016/2337 Rendelet a vasúti vállalkozások elszámolásainak normalizálására vonatkozó közös szabályokról szóló 1192/69/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről
- EU 2016/2338 Rendelet az 1370/2007/EK rendeletnek a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások piacának megnyitása tekintetében történő módosításáról
- EU 2016/2370 Irányelv a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások piacának megnyitása és a vasúti infrastruktúra irányítása tekintetében történő módosításáról

A politikai pillér következtében elvárt / bekövetkező legfontosabb változások:

- az 1. Vasúti csomaggal megkezdett szállítási piacnyitási folyamat kiteljesítése,
- a vasúti személyszállítási közszolgáltatások minőségének, átláthatóságának, hatékonyságának és teljesítményének javítása,
- a pályahálózat-működtetők függetlenségének biztosítása,
- a Tagállamoknak általános szabályként biztosítaniuk kell, hogy a pályahálózat-működtető feleljen a hálózat működtetéséért, karbantartásáért és felújításáért, és hogy a pályahálózat-működtető legyen felelős az adott hálózat vasúti infrastruktúrájának fejlesztéséért.

Műszaki pillér:

- Az Európai Parlament és a Tanács 2016/796 Rendelete az Európai Unió Vasúti Ügynökségének (ERA) létrehozásáról és a 881/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/797 Irányelve a vasúti rendszer Európai Unión belüli kölcsönös átjárhatóságáról
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/798 Irányelve a vasútbiztonságról

A műszaki pillér következtében elvárt / bekövetkező legfontosabb változások:

- a vasúti szektor versenyképességének növelése a közösségi piacon működő vasúti vállalkozások költségeinek és adminisztrációs tevékenységének csökkentése által,
- az ÁME-ken, a közös biztonsági célokon és mutatókon alapuló uniós műszaki és vasútbiztonsági szabályok elsődlegességének érvényesülése a tagállami (nemzeti) szabályokkal szemben,
- a hatósági hatáskörök megosztása az ERA és a nemzeti biztonsági hatóságok között (átalakul a nemzeti biztonsági hatósági szerep).

- egységes biztonsági tanúsítvány bevezetése,
- egységes forgalombahozatali vasúti jármű engedély és járműtípus engedélyezési eljárás bevezetése
- az egységes európai vasúti közlekedésirányítási rendszer (ERTMS) interoperabilitásának biztosítása,
- az ún. „egyablakos rendszer”, mint a kérelmek egyetlen beléptetési pontja, könnyű, átlátható és következetes eljárásokat fog biztosítani,
- a megmaradó nemzeti szabályok számának nagy mértékű csökkentése.

Határidők

Az Irányelv 2016. június 15-én lépett hatályba.

A 4. Vasúti Csomag eredeti átültetési határideje 2018. december 15. volt.

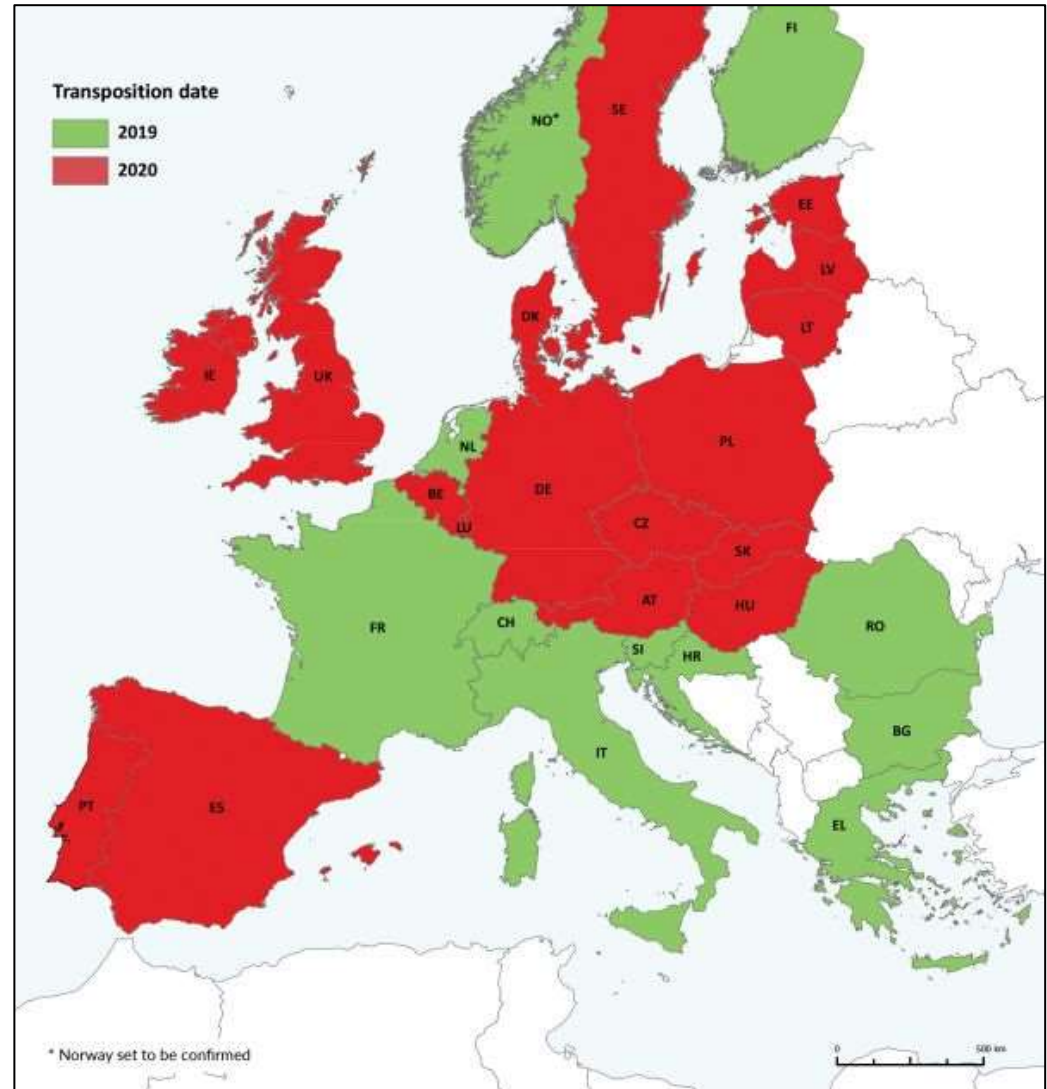
Az egyablakos rendszert üzembe helyezésének dátuma 2019. június 16.

Az irányelvekkel összhangban lévő nemzeti szabályok bejelentésének meghosszabbított határideje 2020. június 16.

A 2016. ÉVI 4. VASÚTI CSOMAG

4TH RAILWAY PACKAGE OF 2016

Az eredeti, 2019. évi implementációs határidőt meghosszabbító tagállamok (piros színnel)

INTEGRÁLT KÖZLEKÉDÉSFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM (IKOP)

IKOP-2.1.0-15-2018-00047 projekt

**A MAGYAR VASÚTI MŰSZAKI ÉS ÜZEMI SZABÁLYOK KORSZERŰSÍTÉSE, AZ ÚJ
ELŐÍRÁSOK RENDSZERÉNEK MEGALKOTÁSA**

Rövid történet 2019 augusztusig

2018.05 – 2018.09. projektszervezési lépések,

2018. szeptember, a feladat két részre bontása: jogi illetve műszaki szakmai rész,

2019.02.27. két jogi szakmai anyag elkészülte (Szabó&Szomor Ügyvédi Iroda),

2019.07.12. szerződéskötés a BME ITS Nonprofit Zrt-vel a műszaki szakmai munka elvégzésére.

2019.02.27.: két jogi szakmai anyag elkészülte (Szabó&Szomor Ügyvédi Iroda)

1.) A jelenlegi nemzeti szabályozási hierarchia bemutatása, értékelése tárgyában készült jogi szakvélemény.

2.) A vasúti műszaki szabályozás jövőbeni rendszerére vonatkozó szabályozási modellek, alternatívák bemutatása, elemzése (jogi szakvélemény és javaslat).

A „nemzeti szabályok” fogalomkörrel kapcsolatos kérdések:

- eldönteni, hogy a vizsgált műszaki, vasútbiztonsági szabály az irányelvek hatálya alá tartozik-e,
- adnak-e lehetőséget az irányelvek az adott szabály vagy annak részlete(i) jövőbeni alkalmazására,
- az adott szabályt, előírást indokolt-e a jövőben nemzeti szabályként fenntartani,
- szükséges-e a fenntartandó szabályt módosítani vagy korszerűsíteni?

A vasúti műszaki szabályozás jövőbeni rendszerére vonatkozó szabályozási modellek, alternatívák bemutatása, elemzése

Fő célok:

- annak bemutatása, hogy a 4. vasúti csomag követelményeinek milyen nemzeti szabályozási megoldásokkal, modellekkel lehet maradéktalanul megfelelni,
- továbbá az ezzel kapcsolatos döntési alternatívák ismertetése és döntés-előkészítő javaslat megtétele.

A javasolt működtetési modellek:

- a) vasúti hatósági szabályozási modell,
- b) vasútvállalati utasítás jellegű szabályozás megújítása,
- c) független szakértői testület (bizottság) által kialakított szabályozás.

A Nemzeti Szabály az a Tagállamban kiadott szabály, amelyik

- független a kibocsátó testülettől,
- vasútbiztonsági vagy műszaki követelményeket állapít meg,
- az uniós vagy nemzetközi szabályoktól eltérő,
- az irányelvek hatálya alá tartozó vasúti rendszerre vonatkozik,
- a vasúti társaságokra, pályahálózat működtetőkre vagy harmadik felekre kötelező.

A tagállamok kizárólag a következő esetekben állapíthatnak meg új nemzeti szabályokat:

- a) ha egy ÁME nem felel meg maradéktalanul az alapvető követelményeknek,
- b) sürgős megelőző intézkedésként, különösen balesetet követően.

A nemzeti szabályok minősítése

A munka eredményeként megmaradó nemzeti szabályok körét fel kell osztani:

- jogszabályi szintű szabályozást igénylő szabályokra (kötelező magatartási szabályok),
- nem jogszabályi szintű szabályozást igénylő szabályokra (tisztán műszaki szabályok),

A nemzeti szabályok a szabályozási szinttől függetlenül notifikációkötelesek.

A bejelentés szükségessége

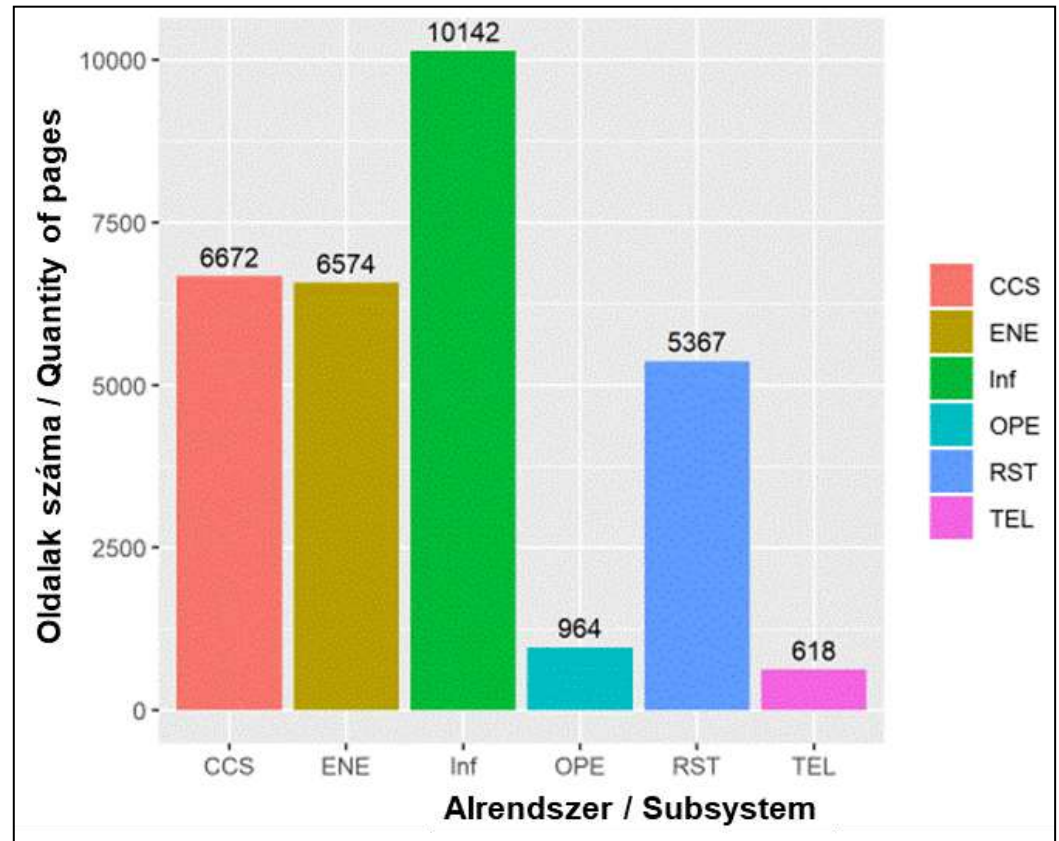
- A 2016. december 16. napjáig bejelentett nemzeti szabályok a továbbiakban is alkalmazhatók, amennyiben azok nem ellentétesek az ÁME-kal, illetve a 4. Vasúti Csomagban meghatározott szabályokkal.
- Magyarország a korábbi notifikációs kötelezettségnek nem tett eleget határidőben, csak néhány jogszabály és szabvány került bejelentésre.

Kockázatok

- A nem bejelentett nemzeti szabályok nem alkalmazhatóak.
- A nem alkalmazható nemzeti szabályok a vasutat érintő közbeszerzések műszaki leírásának érvénytelenségét eredményezik, a vasúti beruházásokhoz kapcsolódó uniós támogatásokat veszélyeztetik.
- A nem alkalmazható nemzeti szabályok a vasutat érintő engedélyezési eljárások nem kezelhető kockázati tényezőit jelenthetik majd.

Az 2019.09.30-ig ellenőrzött dokumentumok statisztikája

Az átvizsgált dokumentumok oldalszáma: 30.337 db.

A projekttevékenység befejezési határideje: 2020.06.16.

Jelenleg folyó tevékenységek:

- a műszaki szabályozási rendszer részletes kidolgozása,
- nemzeti szabályok megalkotása,
- a technika mai színvonalához és a szakmai elvárásokhoz alkalmazkodó dokumentumok kidolgozása.

Nemzeti szabályok megalkotása

- a potencionális nemzeti szabályok megállapítása,
- indoklások megalkotása,
- jogcím meghatározása.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!